

Méltatás a friss Madách-díjas Balassi Könyvtárról

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Kedves Madách tisztelete okán egybegyűlt Vendégeink!

Vármegyénk irodalmi határát képzeletben sem átlépve Balassitól, Rimaytól, Madáchtól, Mikszáthtól, soraikat olvasva, gyakran rácsodálkozunk, hogy micsoda gyönyörűséges és kifejező ez a mi édesanyanyelvünk. S, hogy mennyire sziklaszilárd. Nincs szükségünk magyar-magyar szótárhasználatra a több száz éve papírra vetett sorok tökéletes megértéséhez.

Balassi idejében, Madách életében és ma is ugyan azt értjük szavainkon. Igaz, némelyiknek azonos alak mellett több jelentése is lehet.

Ilyen szavunk: a TÁR. Mely bizonyára, először igei értelemben szökkent valamelyik ősrünk ajkára. Talán, épp az anya TÁRTA ki az ölelő karját. S, az a kincs, az az érték, a kitérást követően, bekerült a főnévbe, a TÁRBA. A mag, a kincs, a könyv mind-mind. Így keletkezett a magTÁR, a kincsTÁR, a könyvTÁR, és minden megőrzésre, védelemre, tovább élésre érdemes érték tárolására alkalmas hely. Az olvasó ember legkedvesebb TÁRháza a könyvTÁR.

A könyvtárról az embereknek elsöre valószínűleg a polcokon sorakozó könyvek jutnak eszükbe.

És amikor belépünk ebbe a csodálatos világba, akkor eszmélünk rá, mi mindent rejtenek a bibliotékák sokat megélt falai.

Balassi Bálint, a XVI. században élt költőnk egykor még nem is gondolhatta, hogy lesz egy könyvtár, amelyik misszióját, a költő egy katonaének című verse alapján építi fel.

...”Emberségről példát, vitészségről formát
mindeneknek ők adnak”...

Ez a küldetés alapozta meg a Balassi Bálint vármegyei hatókörű városi könyvtárnak azt az utat, amelyen 1949-től jár.

És a Balassi Bálint Könyvtár teljesítette és teljesíti névadójának irányelvét.

Az intézmény dolgozóinak mindennapi munkája során - az olvasói hűség viszonzásaként - a folyamatos szolgálat mellett minden esetben jelen volt, és a mai napig jelen van a változásokhoz való alkalmazkodás, az innováció, a kreativitás, az odafigyelés, a szolgálat.

A könyvtár látogatói már elektronikusan kölcsönöznek, közösségi tereket használnak, digitális tartalmakhoz férnek hozzá, a hagyományos katalógusok mellett adatbázisokat használnak.

A digitalizálás és az elektronikus tartalomszolgáltatás eredményei – Palócföld folyóirat digitalizálása, Salgótarjáni Értéktár Adatbázis építése és gondozása, az egyre bővülő plakáttár és postai levelezőlapok adatbázisa, a Nógrádi Életrajzi Adatbázis gyarapodása, az e-ügyintézés – korszerű, modern intézménnyé tették a könyvtárat.

Az elmúlt években igényesen felújított bibliotéka, hagyományos és virtuális teret is kínál használóinak, amelyben megtalálható a dokumentum, az információ, a tudás az élmény a közösség egysége, és nem utolsó sorban a szakképzett könyvtáros is. Ők azok a szakemberek, akik töretlenül vallják és képviselik Babits Mihály örök érvényű szavait:

„Óh ne mondjátok azt, hogy a Könyv ma nem kell,
hogy a Könyvnél több az Élet és az Ember:
mert a Könyv is Élet, és él, mint az ember -
így él: emberben könyv, s a Könyvben az Ember.”

És ők azok, akik lehetővé tették, hogy a könyvtár szolgáltatásai kiszélesedjenek, a könyvtár több, mint 300.000 darabos dokumentumállományának gazdag kínálatai ne csak Salgótarján lakosságához, hanem a Nógrád Vármegyében élőkhez is korlátozás nélkül eljussanak.

A könyvtárosok megtanultak az okostelefonok, e-book-ok, táblagépek, digitális filmek korában élni, és hirdetni azt, hogy akárcsak a múltban, a jelenben és a jövőben is hatással lesz ránk az a társadalmi környezet, amely folyamatos kihívásokat tartogat a könyvtárak számára.

A Balassi Könyvtár ezekre a kihívásokra új szolgáltatásokkal reagál: online vetélkedők, olvasásnépszerűsítő programok, tanulószoba kialakítása, Verssarok létrehozása, Házikölcsönzés, Digitális könyvtár, távszolgáltatások, Salgótarjáni értéktár adatbázis gondozása, határon túli kapcsolatok együttműködések (Losonc, Fülek), Nógrád vármegyei kistételepülések szakmai ellátása, szakértői tevékenységek, társadalmi hasznosságot célzó használóképzés, Életmódklub, Világjáró klub, örömtánc, Papírszínház, Cirógató baba-mama klub, Bóna Kovács Károly Galéria, – hogy csak kiemeljünk néhányat.

A könyvtár missziója szerint azért kell a friss ismereteket, a tudást, és a tudáshoz vezető út eszközeit minél szélesebb rétegek számára elérhetővé tenni, és az alkalmazásukhoz szükséges ismereteket terjeszteni, mert az olvasói igények nagymértékben változnak. Minősített könyvtárként ez már nem lehetőség, sokkal inkább követelmény. A Balassi Könyvtár nem csak igényeknek akar megfelelni, de igényt kíván felkelteni. Nem fogyasztókban gondolkodnak, hanem lelki társakban, érték érzékeny használókban, olvasókban, olvasás útján is nemesedő könyvtár használókban.

Balassi Könyvtár helytörténeti gyűjteménye Nógrád vármegye jeles személyiségeinek értékörzője, az intézmény kiemelt kincse.

A helyi értékek kiemelt gyűjtése, feltárása és megőrzése annak a nemzeti kultúrának a része, amely vármegyénket kiemelt szintre emeli.

A Madách és Petőfi emlékében nagy büszkeség volt a könyvtár számára, hogy értékteremtő és közvetítő szolgáltatásai során számos formában és módon bemutathatta, átadhatta szűkebb hazánk felbecsülhetetlen értékeit, hirdetve: Nógrád egy csodálatos világ!

Az értékteremtés és értékmegőrzés útján haladva a Balassi Bálint Könyvtár maroknyi csapata eljutott oda, hogy Családbarát Szolgáltató helyé vált, Minősített Könyvtári Cím elismerésben részesült, 2022-ben pedig Magyarország köztársasági elnöke a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetéssel adományozta a Balassi Bálint Könyvtár igazgatójának.

Az intézmény a Nógrád vármegyei kistételepülésekkel együttműködve vezető és koordináló szerepet játszik, illetve részt vesz a rögzített kulturális és szellemi örökség feltárására és megőrzésére irányuló programokban. Az intézmény kistételepülési módszertani tevékenysége és ellátó munkája országosan elismert.

A Balassi Bibliotéka a megyében 122 kistételepülésen van jelen szolgáltatásaival. A kistételepüléseket ellátó Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer az elmúlt években nagy előrelépést hozott a települések kulturális és közösségi életébe, méltó helyszínt biztosítva a helyi lakosság számára a művelődésre, tanulásra, szórakozásra.

A könyvtár kiemelkedő szakmai, PR munkájának kiváló példáit adják azok a rendezvények, programok, kiállítások, vetélkedők, foglalkozások, amelyek folyamatosan és töretlenül hirdetik az olvasás népszerűségét és annak örök érvényét.

Többször használtam a misszió szót. Nos, ezt még egyszer meg kell tennem. Ugyanis Salgótarjánban és a 122 kistélepülésen a könyvtár valóban missziót teljesít. Mert ma elsőkélyesedő világunkban különleges misszió a valódi értékek felmutatása, megőrzése, átörökítése.

A Balassi Bálint Könyvtár értéktár, s maga is a Vármegyei Értéktárba kívánkozik.

És akkor még egyszer a Tár ígéről, mi pedig tárjuk ki szívünket és fogadjuk be szeretettel saját értéktárunkba a Balassi Bálint Könyvtárat!

Köszönöm kitartó figyelmüket.